Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Excitatio hominis exterioris ad hominem interiorem - Cod. Aug. perg. 263

[S.l.], [14. Jahrh.]

Constitutiones pontificium

urn:nbn:de:bsz:31-59913

Visual Library

Super cathedram preeminentie pastoralis divina dispositione clementia constituti et sollicitis et arduis que in nostre mentis alveum undique confluunt, qui totiens per varia negocia curis exestuantem in innumeris cogitationibus plurimis distrahunt, tamen fervidis votis intendimus, versamur, instantiusque ac operose studium sollicitius impertimur, ut ad nutum divini numinis gloria, exaltationem catholice fidei et profectum fidelium animarum, pacis radiante dissidiorum vepribus litigiorum fomentis obsoletis, in ecclesiarum antistites ad curam et regimen gregis dominici deputatos ceterosque per quos ordo clericalis includitur pacis tranquillitas vigeat, fraterne caritatis ubertas invalescat, concordie unitatis preparetur et serventur.

Sane, ut experientia facti colligimus, quod non tantum pacis in tempore bene colitur pacis auctor. Nec ignoramus quod dissensiones et scandala plurimis actibus ad invicem suscitant rancores et odia suscitant illicitis moribus ausu plenis. Ab olim siquidem inter prelatos et rectores seu sacerdotes atque clericos parochialium ecclesiarum per diversas mundi provincias constitutos ex una parte et predicatorum et minorum ordinum fratres ex altera, pacis emulus sator zizanie procurante, gravis et periculosa discordia extitit suscitata super predicationibus fidelium populis faciendis, audiendis eorum confessionibus, penitentiis iniungendis eisdem et tumulandis defunctorum corporibus, qui apud fratrum ipsorum ecclesias seu loca noscuntur eligere sepulturam. Nos autem, pii patris more, laudabili molestia ferventes et immoda filiorum reducentes ad exacte considerationis examen ac infra pectoris claustra sollicite revolventes quam sit plena periculis, quam onerosa dispendiis, quamque divine maiestatis conspectui reddatur exosa discordia supradicta et ipsam intendentes paterne sollicitudinis studio illam prorsus evellere ac omnino submovere, illis utique futuris temporibus, favente Deo, suscitandam. Grandi quoque desiderio cupientes ut huiusmodi negocium quod potissime insidet cordi nostro finem salubrem et celerem per apostolice sollertie studium consequatur, dilige-

ti cum fratribus nostris deliberatione prehabita super eo ad honorem dei et exaltationem catholice fidei quietum statum profectum predictorum et salutis animarum fidelium in communi de ipsorum fratrum consilio auctoritate apostolica statuimus et ordinamus. ut dictorum ordinum fratres in ecclesiis et locis eorum et in plateis communibus libere valeant clero ac populo predicare ac proponere verbum dei hora illa duntaxat excepta in qua locorum dyocesani predicare voluerint et coram se facere sollempniter predicari in qua predicare cessabunt preterquam si aliud de prelatorum ipsorum voluntate processerit ac licentia speciali. In studiis autem generalibus ubi sermones ad clerum ex more fieri solent diebus illis quibus predicari sollempniter consuevit et ad funera mortuorum et in festis specialibus seu peculiaribus eorundem fratrum possint iidem fratres et liceat eis libere predicare nisi forsan illa hora qua solet ad clerum in predictis proponi locis seu studiis verbum dei. Aut episcopus vel prelatus superior clerum ad se generaliter convocaret. aut ex aliqua ratione vel causa urgente clerum ipsum duceret congregandum.

In ecclesiis autem parochialibus fratres illi nullatenus audeant nec debeant predicare vel proponere verbum dei nisi fratres predicti a sacerdotibus parochialibus invitati fortasse fuerint vel vocati et de ipso beneplacito et assensu seu petita licentia fuerit et obtenta. Nisi episcopus vel prelatus superior per eosdem fratres predicari mandaret. Statuimus et ordinamus auctoritate predicta ut in singulis civitatibus et dyocesibus in quibus loca ipsorum fratrum consistere dinoscuntur et in civitatibus et dyocesibus locis ipsis vicinis in quibus loca huiusmodi non habentur. Magistri priores provinciales predicatorum aut eorum vicarii et generales et provinciales ministri et custodes minorum ordinum predictorum ad presentiam prelatorum eorundem locorum se conferant per se vel per fratres quos ad hoc ydoneos fore putaverint humiliter petituri ut fratres qui ad hoc electi fuerint in eorum civitatibus et dyocesibus confessiones suorum subditorum confiteri volentium audire libere valeant et hii confitentibus prout secundum

dum expedire cognoverint pec-
catoribus penitencias imponere salutares atque
eisdem beneficium impendere absolu-
cionis de licencia gracia et beneplacito
eorundem. Et deinde prefati ma-
gistri priores provinciales mi-
nistri ordinum predictorum
eligere studeant personas suf-
ficientes ydoneas vite proba-
tas discretas modestas atque
peritas ad tam salubre minis-
terium et officium exequendum. Quas
sic ab ipsis electas representent
vel faciant presentari prelatis
ut de ipsorum licencia gracia et bene-
placito in civitatibus et dyocesibus
eorundem huiusmodi persone sic electe confessiones
confiteri sibi volencium audiant et
imponant penitencias salutares
et beneficium absolucionis impen-
dant prout superius est expressum
extra civitates et dyoceses in quibus
fuerint deputate per quas eas
volumus et non per provincias depu-
tari confessiones nullatenus
audire audituri. Numerus autem
personarum assumendarum ad huius
officium exercendum esse debet pro-
ut universitas cleri et populi
multitudo vel paucitas exigit
eorundem. Et si iidem prelati pe-

titam licenciam confessionum huiusmodi audien-
darum concesserint. Illam prefa-
ti magistri ministri et alii cum gra-
ciarum recipiant actione dicteque
persone sic electe commissum officium sibi
exequantur. Quod si forte iam
dicti prelati quemquam ex dictis huius-
modi fratribus presentatis eisdem ad huius
officium nollent habere vel non du-
xerint admittendum eo amo-
to vel subtracto loco ipsius similiter eis
de presentandus prelatis possit et
debeat alius subrogari. Si ve-
ro iidem prelati prefatis fratri-
bus ad confessiones ut premittitur
audiendas electis huiusmodi ex-
hibere licenciam recusaverint.
Nos extunc ipsis ut confessio-
nes sibi confiteri volencium libere
liciteque audire valeant ac
eisdem imponere penitencias saluta-
res. atque eisdem beneficium abso-
lucionis impertiri graciose concedimus
de apostolice plenitudine potestatis. Per
huiusmodi autem concessionem nequaquam inten-
dimus personis seu fratribus ipsis
ad id taliter deputatis potesta-
tem in hoc impendere amplio-
rem. Quam in eo curatis seu
parochialibus sacerdotibus est a iu-
re concessa. nisi forsan eis ec-

clesiar plati vltiorē grām
in hac pte spūalr ducerent
faciendā. Huiusmodi qz sta
tuto ⁊ ordinacōībz nr̄is adi
cim̄ ut frēs dcōr ordinū in
ecclīis l' locis eor ubilibz ꝯ
stitutis liberā ut seqt̄ heāt
sepl'tam. Videlz q̄ oēs ad
eā accipe valeant q̄ sepeliri
elegerint in locis ⁊ ecclīis me
motis. Vez ne prochia
les ecclīe ⁊ ipar cāti sui rec
tores qui ministrare heant eccl'iastica
sacrāmēta. qbz de dinosčr de
iure ꝯpete pdicare seu pro
nere verbū dī ⁊ ꝯfōnes au
dire fideliū debitis ⁊ necc̄iis
būficiis defraudent' cū opa
rus mercedis exhibicō debeat'
aūc. te ꝯstituim' ⁊ ordiam' eacē
ut dcōr ordinū frēs de ob
uencōibz oībz tā de funibz
qm̄ deqbzcūqz q̄micūqz relic
tis distincte l' indistincte ad
q̄scūqz certos l' determiatos
usus deqbz ē q̄rta sui cano
nica porcio dari sui exigi cō
sueuit ul' ñ debet deiure ñ
nō de datis ⁊ q̄litcūqz dona
tis ī morte seu mortis arti
culo ī infirmitate donātis l'

dantis dequa decesserit q̄n
cūqz direcē l' indirecē frībz
ipis l' alius psonē q̄rtā p
tem q̄ aūc. te ap.ca taxam'
et ⁊ limitam' prochialibz
sacdotibz ⁊ ecclīar rectoribz
seu curatis largiri ītegre
teneant' frūri l' cāturi q
nec alii nec alius qqbz q̄re
hi' minime deberet' ad ipor
frūn vtilitatē. l' ꝯmodū h
fiant relicta. Aut ī eos tal
data l' donata pcedant
q̄ ī morte l' ī firmitate h
dandū l' donandū frībz ip
sis existet ī eor dānū
tutate s' dari l' donari p
curant ī qbz p ipos minim
dis intendim' eor ꝯsciās o
nerare ut q̄ si absit p frē
ipos dolo l' fraude q̄rtā ī
hac pte agi fortasse ꝯtig
rit pret' id q̄ eos pdcīs
sacdotibz rectoribz ⁊ curatis
tem volum' districta rō in
extremi iudicii examine
reqiat' abeis ult' aūt por
cionē hī nil heant proch
ales rectores curati ul' p
ti exigere supdcā nec illi
amplius dcī frēs in pēnd

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

sic absciti. n ad id aq q possit
aliq̄r coherere. Nos eteni
ut inimicis eq̄lr & pacifice
fauente dn̄o pcedat. vniu
sa priuilia grās ibo seu scripto
sb quacūq; for. seu expssiōe
illor̄ a nob ul pdecessoribz
nr̄is rōmis pontificibz cui
cūq; ordinū pdcor̄ ɔcessa n
n ɔsuetudies ɔuēcōes sta
tuta l' pacta i q̄t se pmis
sis l' alic pmissor̄ ɔtia pe
nit' reuocam' cuacuam' cas
sam' & irritam' q̄n imo cas
sa vacua & irrita nūciam'
& nlli' prsus ɔcise finita
tis. Cetm vniūsis eccar̄
plats cuiuscūq; peminēcie
status ul dignitatis ɔxistā
ac sacerdotes prochiales at
curatos siu rectores pdcos
pncipū tenore rogamus et
hortam̄ attente nōq; eis
pcipiendo mandam' q̄tin'
pdicta & ap̄lice sedis reueren
cia pdcos ordines & pfesso
res eor̄ hn̄tes affcū beniuo
lo ɔmdatos hr̄ibz ipis n se
difficiles gn̄et duros s' as
pos s; poci' fauorables p
picios & bnignos piaq; mu
nificencia libales se studeat
exhibere. sic eos in pdicacōis
officio & ɔposicōibz ubi dei ac
ialus omibz supdcās taqm
coopatores eor̄ ydoneos & la
bor̄ suor̄ pticipes & pmpta
benignitate recipe ac affectuo
se admitte n omittant & p
inde illis ecne btitudis pmia
augeat & aiar̄ salutis i ecne
ta felicia pcent. nec eos late
at q si sec' ab eis agi fortas
sis ɔtigit i hac pte ap̄lice se
dis benignitas q ordies ul p
fessores eiusdē ulteri' fauore
psequit & gerit i uisceribz ca
ritatis ɔtra eos n imerito f
baret ut ead eq̄lit' pati
possz q̄n sic hoc puisionis o
ptime remediū adhiberet
ipsosq; n'o celestis i digna
cōis pncipis digna pmitis
respondentis cui obseq fina
ipor̄ sedulitas curiosa pse
quit nimie pteret.

De religiosis do mibz ut epis sic subiecte

Cum de qbzdā
mulieribz beginalibz
uulgarit' nūcupatis q cū
nlli pmittant obedienciā
nec ppria renūciet neq; p

fiteantur aliquam regulam approbatam religiose nequaquam existunt quamquam habitum qui beginarum dicitur deferant et adhereant religiosis aliquibus ad quos specialiter trahitur affectio earundem nobis fide digna relatione insinuatum extitit quod earum aliqui quasi perducte in mentis insaniam de summa trinitate ac divina essentia disputent et predicent ac circa fidei articulos et ecclesiastica sacramenta opiniones catholice fidei contrarias introducant et multos simplices in huiusmodi decipientes simplices eos in errores diversos inducant aliaque quamplura pericula animarum parientia sub quodam velamine sanctitatis faciant et committant.

Nos tam ex hiis quam ex aliis de ipsarum opinione sinistra frequenter auditis eas merito suspectas habentes statum earundem sacro approbante concilio perpetuo prohibendum duximus et a dei ecclesia penitus abolendum eisdem et aliis mulieribus quibuscumque sub pena excommunicationis quam in contrarium facientes incurrere volumus ipso facto iniungentes expresse ne statum huius dudum forte ab ipsis assumptum quomodolibet sectentur ulterius vel ipsum aliquatenus de novo assumant. Predictis vero religiosis per quos eedem mulieres in huiusmodi beginarum statu foveri et ad ipsum suscipiendum induci dicuntur sub simili excommunicationis pena quam eo ipso si secus egerint se noverint incursuros districtius inhibentes ne mulieres aliquas predictum statum ut premittitur dudum assumptum sectantes aut ipsum de novo forsitan assumentes quomodolibet admittant ipsis super eo sectando vel assumendo prestant ullo modo consilium auxilium vel favorem nullo contrario privilegio valituro. Sane per predicta nequaquam includere intendimus quin si fuerint fideles alique mulieres que promissa continentia vel etiam non promissa honeste in suis conversantes hospitiis penitentiam agere voluerint et virtutum domino in humilitatis spiritu deservire hoc eisdem liceat prout ipsis dominus inspirabit.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

[A]d nostrum qui desideranter in votis gerimus ut fides catholica nostris prosperetur temporibus et pravitas heretica de finibus fidelium extirpetur non sine displicencia grandi pervenit ad auditum quod secta quedam abhominabilis quorundam hominum malignorum qui Beghardi et quarundam mulierum infidelium que Begine vulgariter dicuntur in regno Alimannie procurante satore malorum operum dampnabiliter surrexerunt tenens et asserens doctrina sua sacrilega et perversa inferius designantes errores.

Primo videlicet quod homo in vita presenti tantum et talem perfectionis gradum potest acquirere quod reddetur penitus impeccabilis et amplius in gratia proficere non valebit. nam ut dicunt si quis semper posset proficere posset aliquis Christo perfectior inveniri. Secundo quod ieiunare vel orare non oportet hominem postquam gradum perfectionis huiusmodi fuerit assecutus quia tunc sensualitas est ita perfecte spiritui et racioni subiecta quod homo potest libere corpori concedere quicquid placet.

Tercio illi qui sunt in predicto gradu perfectionis et spiritu libertatis non sunt humane subiecte obediencie nec ad aliqua precepta ecclesie obligantur. quia ut asserunt ubi spiritus domini ibi libertas. Quarto quod homo ita potest finalem beatitudinem secundum omnem gradum perfectionis in presenti assequi sicut eam in vita obtinebit beata.

Quinto quod quelibet intellectualis natura in se ipsa naturaliter est beata quodque anima non indiget lumine glorie ipsam elevante ad deum videndum et eo beate fruendum. Sexto quod se in actibus exercere virtutum est hominis imperfecti et perfecta anima licenciat a se virtutes. Septimo quod mulieris osculum cum ad hoc natura non inclinet est mortale peccatum. Actus autem carnalis cum ad hoc natura inclinet peccatum non est maxime cum temptatur exercens. Octavo quod in elevacione corporis domini Jhesu Christi homo non debet assurgere nec eidem reverenciam exhibere asserentes quod esset imperfectionis eisdem si a puritate et altitudine sue contemplacionis tantum descenderent quod circa misterium seu sacramentum eucharistie et circa passionem humanitatis Christi aliqua cogitarent. Non nulla etiam

alia sub simulata quadam sanctitatis
specie dicunt faciunt et commit
tunt que oculos divine maies
tatis offendunt et grave in se con
tinent periculum animarum. Cum autem
ex debito commissi nobis offi
cii huius detestabilem sectam et
premissos ipsius execrandos er
rores agimur ne propagent
ulterius et per eos corda fideli
um dampnabiliter corrumpantur
exstirpare ab ecclesia catholica
necessario hereticam. Nos sa
cro approbante concilio sectam
ipsam cum premissis erroribus
dampnamus et reprobamus omnino.
Inhibentes districtius ne quis
ipsos de cetero teneat approbet
vel deffendat. Eos autem qui secus
egerint animadversione canonica
decernimus puniendos. Por
ro dyocesani et illorum partium inquisito
res heretice pravitatis in quibus
Begehardi et Begine huiusmodi com
morantur officium suum circa eos
diligenter exerceant. Inqui
rentes de vita et conversatione
ipsorum qualiter se senciant de ar
ticulis fidei et ecclesie sacramen
tis. In illos vero quos culpa
biles repererint nisi abiu

rant sponte predictos erro
res et penituerint et satisfactionem
exhibuerint competentem de
bitam exerceant ulcionem.

Clemens V in concilio Vie[nnensi]

via malū vitari n̄ p̄t n̄
ↄgnitū ⁊ ignorancia iuris
nllm excusat in h'ns p̄cipue
q̄ vnicuiqȝ tangē vnr statū.
Jdo inssus in hac cedula breuit'
sine alegacōibȝ posui casus ex
septi. i q' late s̄ sn̄ie n̄ tm̄ os
ȝ illos qui statū fr̄m tangē
p̄nt. vt ip̄is cognitis et vita
ns ↄsciaȝ fr̄m serenitatē ne
bula nō obvmbret ignorācie
ac in transg'ssiōis i ducat fo
ueā ↄn̄r.
Jn capit'lo de sepult'is lata est
sn̄a ex ↄ̊nis. in iiij. casibȝ. p̄mi'
ē q' sepelit publ'ce ex ↄnicatos.
2ꝯ qui sepelit noīati i t'dcōs. 3ꝯ
qui sepelit mānifestos vsurari
os. Qr'tꝯ qui tpē i t'dcī sepelit
ē q̄scūqȝ ⁊ in t'sinr hic casus
de sepultura ecc'a. omes hy ex
ↄniti s̄ n̄ p̄nt absolui n̄ ad ar
bitrū dyocesani satisfaciant hūs
qui p p̄missa lesi s̄.
Jn capit'lo cū de q̄b'dā mlierib;
q̄ q̄dā ponūt sb titulo de regu
larib; ⁊ t'nseūtib; ad religionē.
Aly sb tit'lo de relioſis domib;
lata ē sn̄a ex ↄnis in t'b; casi
bȝ. p̄mi' ē q: mlieres tenētes
statū beginalē suspectū quē
papa ex cāis hic positis rep
bauit s̄t ex ↄti. ab hac sn̄a ex
cipiūt' p vltm̄ pag'phū mlie
res in suis hospiciis ↄ'usantes
do in sp̄u hūil'ta's sujentes et
p̄niam agentes. 2' cas' ē q̄a
relioſi fouētes mlieres i sta
tu p̄dcō rep'batꝯ s̄ ex ↄcati. 3ꝯ
casꝯ ē q: religiosi p̄bentes cō
siliū auxliū aut fauorē adh'
ut eūdē statū aliqui assumāt
sūt ex ↄ'ti.
Jn capit'lo p̄mo de p̄uilegiis la
ta ē sn̄a ex ↄnis in religiosos
in sex casib;. p̄mi' ē q: q̄ cleri
cos l' laicos mittūnt eccl'is sūt
ex ↄcati. 2ꝯ ē q: qui clicos aut
laicos ↄfūt vnccōm extremā
s̄ ex ↄcati. 3ꝯ ē q: q̄ sollēpni
zant matmōia s̄ ex ↄcati. Jn
p̄dcīs t'bȝ casibȝ si h't sp̄alis
sn̄a sacdotis p'rochialis nō
ligat sn̄a. 4ꝯ ē qui absoluūt
ex ↄcatos a iure in casibȝ nō
ↄcessis s̄ ex ↄ'ti hoc i telligo de
absolucōe illoꝝ q̄x absolucōes
iura reſuant ep̄is l' aliis. 5ꝯ
q' absoluūt a sn̄is latis p sta
tuta p'uincialia scilȝ legatoꝝ
ul' metropolitanoꝝ sūt ex ↄcati.

6. ē q̄ absoluit c̄sīiūs latis
p statuta synodalia scilz ex̄cōix
sr ex 3ca. Hos duos casus in
telligo ut p̄cedentē scilz de ab
solucione illoꝝ quoꝝ absolō
p ip̄a statuta ē reseruata.
De eodē capitlō ē lata snīa s
pensionis in vno casu nam
plati t'res incurrūt snīam
suspēnis in casu qui seqtur.
Si eni relīosi cū inter sūt
frēnib; testa'ꝭ inpediunt le
gata facta matrib; ecciis.
Jt si penant i p̄iudiciū a
lioꝝ ꝗ' ul' suo ordini dari
legata ul' debita sev male ab
lata incerta. Jt si absoluūt
aliquē in casib; reseruatis
locoꝝ ordiāriꝰ ul' ppe. Jtē
si p sonas ecc̄cal coꝝ delegā
tis ppe in debite vexant aut
ad plura loca mltū remota
traxerint p hus onīb; de
bent grauiter puniri ꝛ si
plati sic delinquenciū occō
ne p̄missoꝝ aliqd hūerint
n̄ restituant i fra mēsem p̄t
qm̄ requisiti fūint sūt suspē
si donec satisfaciant. In
fine dcī capituli dr̄ q̄ si a
liqui hnt p̄uilegī qd pos
sint ministr'e sacmēta.
suis domesticas familiarib
illi p̄uilō n̄ sit p̄iudiciū h
respicit p̄mos duos casus
hī capituli nō q̄ hoc to
tum capitlm tm̄ loquit
de relīosis.
De capitulo cupientes po
to sb titulo de penis ē lata
snīa ex cōnis in xij. casib
Primꝰ ē si relīosi m̄dicātes
aliq̄ loca de nouo recipiūt
ad habitandū s ex cōcan. S
ē si loca iam hita mutant
sr ex cōcan. 3ꝰ ē si loca iam
hita in aliōs transferūt ali
cuiq; hii tres casus tm̄ ta
gunt religiosos m̄dicātes
4ꝰ ē qui in sermonib; l'alibi
inpediunt solui decīas ecciis
ex cōca s. 5ꝰ ē qui s' confes
tib; negligūt facē cōsciām d'
soluendis decimis sūt suspē
si ab offō p̄dicacōis donec
fecerint cōsciām sr hoc ec
si hoc comode facē pūt et
si p̄dicauerit anteq̄ eas
fecerint hitm cōsciām sūt
ex cōcan. hii duo cāsus tāgūt
oīnes relīosos exceptis hiis
qui decimas percipiunt. Sed

viij casus qui sequntur tangunt
omnes clericos certos vel sepul
turam habentes tam religiosos quam
seculares et tangunt materiam
illam decretalis illius de sepulturis
clericorum prouincialis libro vj. nec varia
tur de ipsa aliquid sed solum ad
ditur huius que ibi dicuntur ex communicationis
sententia. Horum igitur octo casuum.
primi. iiij. sunt isti qui aliquem ut
eligat sepulturam apud eorum
ecclesias inducunt aduouendum
primus adiurandum secundus ad
fidem dandum tercius ad alias promit
tendum quartus omnes hii excom
municati sunt. Ad intelligendum
alios. iiij. qui secuntur pono ca
sum. ecce aliquis proprio motu non
inductus elegit sepulturam ali
bi quam in sepultura suorum prede
cessorum venit aliquis de loco apud
quem elegit sepeliri et ipsum ut
mutet sepulturam electam indu
cit ad vouendum primus adiu
randum secundus ad fidem dandum
tercius ad quartumcumque promittendum
quartus in omnibus huius articulis
est sententia excommunicationis lata et horum
casuum absolucio est reseruata pape.
¶ Capitulo primo
de sentencia excommunicationis lata est sententia ex

communicationis et religiosos non seruantes sen
tenciam interdicti et hoc siue talis
sententia interdicti lata sit auctoritate sedis
apostolice scilicet a delegato pape siue
lata sit a locorum ordinariis. siue
lata sit per statuta prouincialia.
siue lata sit prouincialium statu
torum auctoritate ut cum in ipsis statu
tis non est lata sententia interdicti sed
dicitur ferri debere et tunc ab aliquo
auctoritate talium statutorum fertur.
siue lata sit per statuta aliorum
scilicet episcoporum siue lata sit auctoritate
talium statutorum. Unde est obser
uandum si in statutis prouincia
libus vel synodalibus non sit
lata sententia interdicti sed sola ces
sacio a diuinis in omnibus supra
dictis casibus religiosi violantes
talem sententiam sunt excommunicati in cles
sacionibus aut generalibus a di
uinis quas ad repellendas in
iurias collegia sibi vendicant.
Item est obseruandum sed in hoc
casu dicit quidam satis probabili
quia ibi non est pena excommunicationis et non
quia hoc capitulum tamen loquitur de re
ligiosis et solum eos punit.
¶ Capitulo Grauis eodem
titulo lata est sententia excommunicationis in
sex casibus. Primus est qui cogunt

aliqs solüe sñiam intdcā ex
xcat^{ti} ē. 7 est qui vocat excō
catos ad dīna ex xcati ē. 3us ē
qui in excōne positi acelebrā
tibȝ moniti exire ecclām ñ
exeunt aliam hoc ipō tuc
nouā incurrūt excōm. Quart^{s}
est qui interdcī sñia ligat^{s}
et moniti acelebrātibȝ exire
ecclām ⁊ nō exeūt ex xcati ē.
Quint^{us} ē qui ex xcatos sic
monitos exire ecclām īpedi
unt ne exeant ex xcat^{ti} sī.
Sext^{us} ē qui interdcōs ⁊ sic
monitos exire ecclām silr̄ ī
pediūt ne exeant ex xcati ē
hoȝ oīm in hoc capitlo posi
toȝ absolō ē reseruata pp^{e}
et nō qd hoc cap^{m} tangit oēs.
In capitlo cū ex eo eod ty
tlo lata ē sñia excōis in
vno casu et loqt^{r} tm̄ d̄ fr̄ib^{us}
minoribȝ qui si tpe intdcī p
sonas tcie regule admit
tunt ad dīna ē ex xcat^{ti} ñ
pnt absolui ñ ad yocce^{sio}
pmissa satfcōne.
In capitlo pmo de xsangui
nitate ⁊ affinit^{te} lata ē sen
tentia excōis ī v. casibȝ.
Prim^{us} ē qui xtrhūt matri
monia infra grad^{us} xsanguit^{is}
a iure phibitos ex xcati sī.
2us ē qui cōtrahūt ī fra grad^{us}
affinit^{tis} silr̄ a iure phibitos
ex xcat^{ti} ē. 3us ē reliosi utusq̄
sexus de fcō xthentes ma
trimōia ex xcat^{ti} sī. 4us ē cle
rici in sacris xstituti de fcō
xtrahentes matrimō ex xcat^{ti}
sī. 5us ē celebrātes matrimō
int^{r} supdcōs pps ex xiūct^{i}
sūt:—

Ū. P statuta cēnōr
ea vlō depuntidis
supplicio negari si ce
taint ilo debeat pñic sa
crim abusū dāpnabile
ī q̄bȝ dā ptibȝ xtē hoc in
troductū aboleri oīo volē
tes uiuicagriol oīs et
dnos tēpales ut abhui
peruitate abusu hortam^{ur}
ī dnō obsecrantes p uiscera
mie ihu xpi ordinariis
locoȝ moī uigentes ut
eos ad hoc cū primū cō
mode potunt diligent
monere et si nccē fuit
ecclīcā censura xpellere
nō omittat.

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg